

Paraklétoosz

2022. május 8.

Bátorító gondolat beteg és bajbajutott embereknek

Mennyei Atyánk! Most élő hittel kérünk, Jézus Krisztus nevében, hogy Szentlelkeddel hozd el a békét nekünk és a békét az egész világnak! Olyan békéért imádkozunk, mely nemcsak a veszekedés, a háborúk végét jelenti, hanem a Veled való találkozásból fakadó emberhez méltó jólétet, fejlődést, kultúrát is hoz, mely a Te csodálatos országodnak a kibontakozását mozdítja elő. Hisszük, hogy kérésünk meghallgatásra talált, ezért önmagunkat, családjunkat, egyházunkat és hazánkat, de az egész világ minden nemzetét is bizakodó lélekkel neked ajánlva így imádkozunk: Miatyánk... Üdvözlégy... Dicsőség...

Köszönjük Uram, hogy meghallgatod imáinkat! Ámen.

HÁBORÚ - Görföl Tibor teológus, a Vigilia főszerkesztője

„A pokolban semmi sem közös, kivéve azt a tényt, hogy mindenki gyűlöli a másikat, bár nem képesek szabadulni sem egymástól, sem önmaguktól.” Ez a mondat közvetlenül *A háború gyökere a félelem* című fejezet után következik

Thomas Merton talán legérettebb művében, *A szemlélődés magvai*-ban. Természetesen nem véletlen, hogy a joggal népszerű trappista író a háború után nyomban a gyűlöletről kezd beszélni. A háború és a gyűlölet értelemszerűen rokon egymással, hiszen mindkettő egyazon megszállottságból fakad: azok megszállottságából, figyelmeztet Merton, akik arra törekednek, hogy megbüntessék, kiűzzék és felszámolják azt, amit rossznak tartanak.

Megszállottságukba valósággal beleőrülnek, és végül csak egy módon tudják ezt levezetni: erőszakkal. Ilyenkor „valakit vagy valamit el kell pusztítanunk; de eddigre már meg is teremtettük magunknak a megfelelő ellenséget, a bűnbakot, akibe a világ összes gonoszságát belevetítettük”.

Naiv elvárás? - A bő hatvan évvel ezelőtt íródott sorok félelmetes módon ma is igen sok megfontolnivalót adnak. A viszonylag fiatal, negyvenöt éves szerzetes olyan korról rajzol képet, amikor senki nem tudja többé, mit is gondoljon, mindenki menekül a gondolkodás felelőssége elől, s nem tudja már értelmesen mérlegelni az erkölcsi kérdéseket, mert a valóságból a képzelet világába („képzelt ellenségek” és

„koholt valótlanágok” közé) menekül. Egy ilyen korban pedig, hangsúlyozza, az emberiséget nem menthetik meg a háborútól a békeharcosok erőfeszítései.

Ahhoz viszont, hogy a béke ne legyen teljességgel lehetetlen, arra volna szükség, hogy mindenki elismerje: maga is tévedhet és hibázhat, s ezért rászorul arra, hogy együttműködjön másokkal.

„A béke felé tett első igazi lépés talán az lenne, hogy a valóságra alapozva elfogadjuk: politikai elképzeléseink esetleg nagymértékben illúziók és elmeszülemények, melyekhez olyan indítékaink miatt ragaszkodunk, amelyek nem is mindig teljesen őszinték.” Naivitás lenne azt feltételezni, hogy korlátozottságunk beismerése a béke felé mutathat? Igen, valószínűleg naivitás – de pontosan erről nem szabad lemondania annak, aki hívő emberként komolyan gondolja a békét.

„Érzélgős ostobaság lenne azt várni az emberektől, hogy bízzanak egymásban”, emeli fel intő mutatóujját Thomas Merton, de legalább Istenben megtanulhatnak bízni, abban, hogy Isten egészen felfoghatatlan módon meg tudja védeni az embereket önmaguktól. A hidegháború éveiben szokatlanul józanul, reménytelenül józanul hangzanak a trappista szerzetes szavai: „amikor békéért imádkozom, nemcsak azért könyörgök, hogy az oroszok adják meg magukat küzdelem nélkül, és hadd érvényesüljön a mi akaratunk;

azért imádkozom, hogy mi és az oroszok térjünk végre észhez, és tanuljunk meg együtt megoldani a problémáinkat, a tőlünk telhető legjobban ahelyett, hogy globális öngyilkosságot készítenénk elő”.

Az első keresztények - A keresztény gondolkodóknak azonban nyilván nem kellett a modern korig várniuk arra, hogy a békéről és a háborúról töprengjenek. Az ókeresztény kor szakértői egyetértenek abban, hogy az első két században egységesen békepártiság jellemezte Jézus követőit. Wilhelm Geerlings, a neves egyháztörténész rámutat, hogy bár a Jelenések könyve egyértelműen istenellenesnek állítja be azt az elnyomó és „totalitárius” államot, amelynek „propagandagépezete” és „császárkultusza” egyenesen bálványimádó, nem buzdítja fegyveres ellenállásra a keresztényeket, s nagyjából 200-ig a keresztény szerzők gyilkosságnak ítélik és elutasítják a háborút, élükön Szent Jusztinossal, aki szerint bibliai jövendölések teljesebben abban, hogy a keresztények nem hajlandók részt venni háborúban, vagyis a háború nem valós lehetőség többé a keresztények számára.

A 2. század végén és a 3. század elején azonban már nem ennyire egyértelmű a helyzet. ... Jól láthatóan engedményt tesz, de ez a 3. század viszonyai között elengedhetetlennek tűnik a szemében. Ugyanebben a században Órigenész is egyensúlyozni próbál: noha kiemeli, hogy a keresztények nem vonhatják ki

magukat az állami ügyekből, határozottan tiltja, hogy hadat viseljenek, hiszen többet tehetnek a társadalomért és az államért, ha a jó ügy győzelméért imádkoznak, mint ha fegyvert ragadnak.

Egy modern teológus - A szerzetesi reflexiók és az első keresztények útkeresései nem csekély mértékű valóságérzékről tesznek tanúságot. Mind Thomas Merton, mind az ókeresztény gondolkodók tudják, hogy a béke hiánya tényleges valóság, amelyet nem lehet pusztán szólammal megszüntetni. Sőt annak is tudatában vannak, hogy békén is több mindent lehet érteni. Egyesek számára a béke nem több mint saját kizsákmányoló tevékenységük, rablásuk és élvezethajhászásuk zavartalansága, állítja Merton, azaz lényegében csak a háború valamilyen rejtett formája. De valóban ennyire lesújtó lenne a realista összkép?

Karl Rahner azon modern katolikus szellemek közé tartozik, akik a béke lehetőségéről gondolkodva igyekeztek elkerülni az egyoldalúság csapdáját, s tudták, hogy pusztán békét követelve még nem oldanak meg semmit, mert *a békének feltétele, hogy megértsük azt a világot, amelynek békét kívánunk.*

Rahner kiindulópontja a hatalom, az a felismerés, hogy a hatalom elválaszthatatlanul hozzátartozik az emberi együttéléséhez, s a hatalommal együtt a feszültség és a szembenállás is elkerülhetetlen. Aki tehát nem tekinti egyenértékűnek a békét a temetői nyugalommal, annak tudnia kell, hogy a feszültség és valamiféle harc egészen egyszerűen nem iktatható ki az emberek közötti viszonyokból. Érdeemes megfontolni a jezsuita teológus figyelmeztetését, mely szerint ez a feszültség csak akkor lenne elkerülhető, ha monopolizálnánk, egyetlen személy vagy egyetlen csoport kezébe adnánk a hatalmat – ami viszont a lehető legnagyobb mértékű erőszak forrása lenne.

... A béke elgondolhatatlan lemondás nélkül, a feszültség enyhítése ugyanis lehetetlen úgy, ha senki sem enged abból, amihez joga van. A lemondás pedig végső soron kivitelezhetetlen Isten nélkül. Csak az tud lemondani valamiről, akár mások köszönetének és elismerésének hiányában is, aki tudja, hogy az emberi életnek van olyan végső értelmi teljessége, amely nem emberi ügyeskedések eredménye, hanem maga Isten. Mindezzel Rahner valójában a szeretet leírását nyújtja: pusztán igazságos alapon nem teremthető meg a béke, mert nem létezik olyan igazságosság, amely felszámolná a feszültségeket;

teológiai szempontból a békéhez elengedhetetlen a szeretet balgasága, amely kész lemondást gyakorolni akkor, amikor erre nem kötelezné az igazságosság.

Mi más jutna eszünkbe, amikor a Megfeszítre tekintünk, aki nem a világ békéjét, hanem az ő békéjét adja mindannyiunknak?

IMÁDKOZZUNK!

Mindenható Urunk! Te azért küldted el Jézust, hogy általa lépteinket a béke útjára vezesd. Tudjuk, hogy te nem úgy adod nekünk a békét, ahogy a világ adja. Tudjuk, hogy a benned való megnyugvás csak a te Országodban jön el maradéktalanul. Mégis a világ békéjét kérjük tőled. A te Igédre hagyatkozva könyörgünk így, hiszen te azt mondtad: Éljetek egymással egyetértésben és békében.

Szorongattatott helyzetünkben ma különösen Ukrajna békéjét kérjük tőled. Az országban élő magyarsággal is közösséget vállalva imádkozunk a megnyugvás és a kölcsönös elfogadás lelkéért.

Az ember szívének vágya az élet és a béke. Lelkünk legmélyéből kérjük tehát a szív, a családok, a közösségek és a népek békéjét. Minden bűnünk ellenére add meg nekünk a kiengesztelődés kegyelmét.

Jézus, a Béke Fejedelme által, a Szentlélekben imádkozva kérjük ezt Tőled. Ámen.

VÉGRENDELET – Reményik Sándor

Ne sírjatok, ha meghalok,
Mert én köztetek maradok.
Benne leszek minden dalban,
amitől a szív megdobban.
Ott leszek a napsugárban,
a kis Katicabogárban.

Felhőben, fényben, esti szélben
ártatlan gyermeknevetésben.
Fűben és fában, gyertyalángban
minden kis mezei virágban
Amiben csak hittem amíg éltem,
azzá válok ha lemerültem.

**NE SÍRJATOK, HA MEGHALOK
HISZ ÉN VELETEK MARADOK
ÖRÜLJETEK, HOGY HAZAÉRTEM
S EGY IMÁT MONDJATOK ÉRETTEM.**

Szerkeszti és kiadja: Horváth László kórházlelkész 📞 **20/ 77-386-55; 30/ 849-8280**

<http://korhazkapolna.hu> ; korhazlelkesz.sopron@gmail.com; <http://www.facebook.com/korhazkapolna/>

Kórházkapolna: szentmise vasárnap 11 órakor